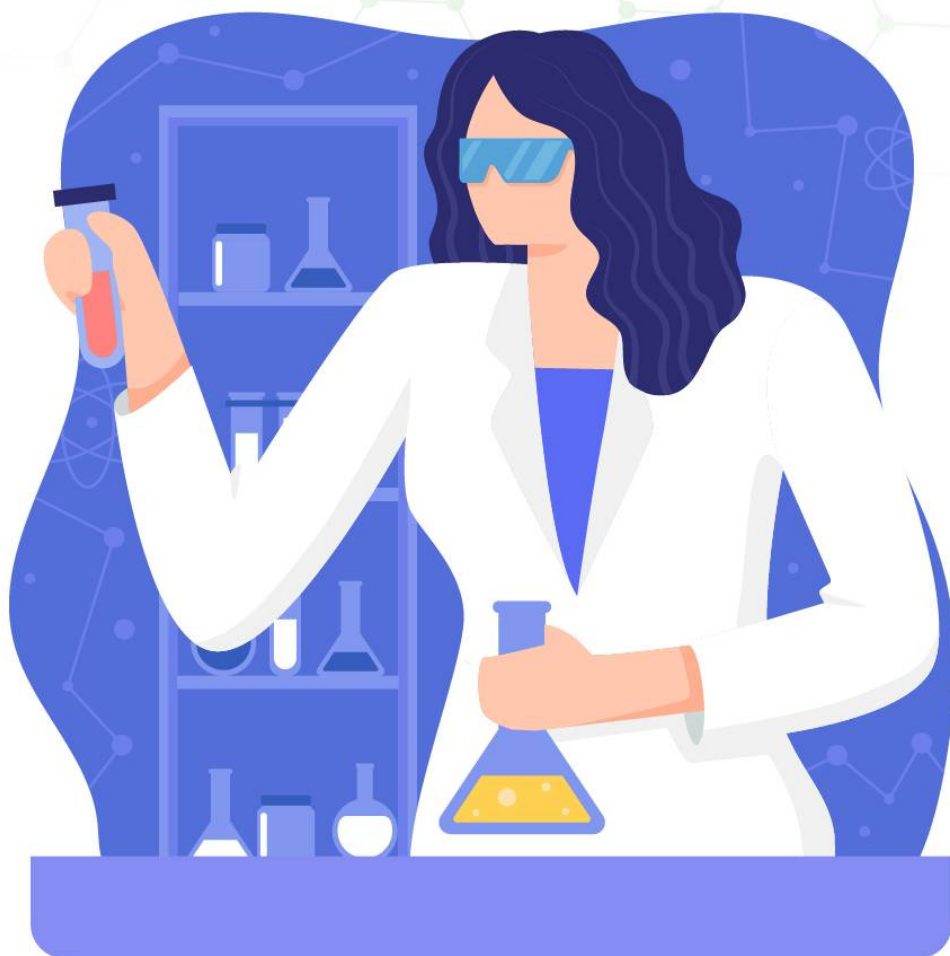

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

халқаро илмий-амалий конференцияси
МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ
МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТ УНИВЕРСИТЕТИ
ЮНЕСКО ХАЛҚАРО ТАШКИЛОТИ
ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЖАҲОН ТИЛЛАРИ УНИВЕРСИТЕТИ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ХОТИН-ҚИЗЛАР “ОЛИМА” АЁЛЛАР УЮШМАСИ
TADQIQOT.UZ ХАЛҚАРО ИЛМИЙ ЖУРНАЛЛАР ПОРТАЛИ

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

халқаро илмий-амалий конференцияси
(Тошкент, 2-3 март 2023 йил)
МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

КОНФЕРЕНЦИЯНИНГ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИ

МАСЪУЛ МУҲАРРИР:

Исмоилова З.К. - педагогика фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Джўраева Н.Д. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

КОНФЕРЕНЦИЯ МУСАҲҲИҲИ ВА КООРДИНАТОРИ:

Базарова М.М. - (Тошкент, Ўзбекистон)

ДИЗАЙНЕР:

@TADQIQOTDESIGN

ИЛМИЙ МУҲАРРИР:

Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)

Бабаджанова Н.А. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ ВА АЪЗОЛАРИ:

Мамадаминова Б. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

Толибоева Н.О. - PhD, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

Мирзахмедов Х.А. - PhD, в.б. доцент (Наманган, Ўзбекистон)

«ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ» мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллар тўплами (Тошкент ш., 2-3 март 2023 йил) / масъул муҳ. Ismoilova Z.K., O'ljayeva Sh.M., Djurayeva N.D. - Тошкент: ТИҚХММИ-МТУ, 2023. – 318 б.

Список использованной литературы:

- [1]. Конституция Республики Узбекистан
- [2]. Трудовой кодекс Республики Узбекистан
- [3]. Поленина С.В. право женщин в системе прав человека. Международный и национальный аспект. Ист.гос. и права РАН М.2000 с 225.

Nigmatova Mavjuda Maxmudovna

Buxoro davlat universiteti
mavjuda.nigmatova@gmail.com

AYOLLAR BANDLIGINING HUDUDIY JIHATDAN O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI

Нигматова Мавжуда Махмудовна

Бухарский государственный университет
mavjuda.nigmatova@gmail.com

СПЕЦИФИКА ЖЕНСКОЙ ЗАНЯТОСТИ НА МУНИЦИПАЛЬНОМ УРОВНЕ

Nigmatova Mavjuda Makhmudovna

Bukhara State University
mavjuda.nigmatova@gmail.com

SPECIFICITY OF WOMEN'S EMPLOYMENT AT THE MUNICIPAL LEVEL

ANNOTATSIYA

Maqolada jamiyat rivojlanishining hozirgi bosqichida mamlakatimizdagi eng o'tkir ijtimoiy-iqtisodiy muammolardan biri bandlik, ishsizlikning o'sish tendentsiyasi, aholining ijtimoiy himoyalangan qatlamlari, ayollarni bandlik sohasida ijtimoiy himoya qilish masalalari, ayollar ishsizligining sabablari va ijtimoiy oqibatlari, bu muammoni hududiy darajada bandlik sohasida xotin-qizlarni ijtimoiy himoya qilishni yaxshilash bo'yicha tavsiyalar haqida so'z yuritilgan.

Tayanch so'zlar: ishsizlik, bandlik, hududiy, normativ-huquqiy, iqtisodiy o'sish, tendentsiya

2019-yil 7-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ayollarning mehnat huquqlari kafolatlarini yanada kuchaytirish va tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni qabul qilingan bo'lib, unga ko'ra, ayrim tarmoqlarda ayollar mehnatidan foydalanishga oid taqiqlar belgilandi. Ayollar salomatligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan ishlab chiqarish yoki kasblarning tavsiya etilgan yangi ro'yxati tasdiqlandi. Ayollarning pensiya yoshiga yetganligi yoki qonun hujjatlariga muvofiq keksalik pensiyasi olish huquqining paydo bo'lishi munosabati bilan noma'lum muddatga tuzilgan mehnat shartnomasini ish beruvchining tashabbusi bilan bekor qilish taqiqlanadi. ayollar 60 yoshga to'lgunga qadar, shuningdek muddatli mehnat shartnomasi muddati tugagunga qadar; sudlarda erkaklar va ayollar tengligi buzilganligi to'g'risidagi ishlar ko'rilganda, advokatlar tomonidan ayollarga ko'rsatilgan yuridik xizmatlar uchun haq to'lash ularning iltimosiga binoan davlat hisobidan qoplanadi.

O'zbekiston Respublikasi jamiyati taraqqiyotining hozirgi bosqichida bandlik sohasida xotin-qizlarni ijtimoiy himoya qilish alohida dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Bugungi kunda mamlakatimizdagi eng o'tkir ijtimoiy-iqtisodiy muammolardan biri bandlik, ishsizlikning o'sish tendentsiyasi, ayniqsa, aholining ijtimoiy himoyalangan qatlamlari, jumladan, ayollar o'rtasida ish beruvchilar tomonidan ayollarga nisbatan bandlikdagi kamsitish choralari.

Bu holatning sababi mehnat bozorida ayollar ishlashdan tashqari, uy ishlarini bajarish va bolalarni tarbiyalash. Bundan tashqari, yosh bolalarni tarbiyalayotgan onalar, nogiron bolalar, ko'p

bolali onalar ko'pincha moslashuvchan ish tartibi, ish tartibi, to'liq bo'lmagan ish vaqtiga muhtoj bo'lib, bu ularning bandlikdagi raqobatbardoshligiga ta'sir qiladi. Ish beruvchilar tomonidan ayollarga nisbatan kamsitish choralari ularni nufuzli bo'lmagan, kam haq to'lanadigan ishlar bilan ta'minlashda ham namoyon bo'lmoqda. Bugungi kunda jamiyat hayotining barcha jabhalarida xotin-qizlarning teng huquqli mavqeiini oshirish, ularning mehnatda faol ishtirok etishiga qaratilgan ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarni demokratlashtirish zarurati paydo bo'lmoqda.

Aholining bandligini ta'minlashga ko'maklashishga qaratilgan hududiy va shahar dasturlarini ishlab chiqishda hisobga olingan holda, bandlik sohasida ayollarni ijtimoiy himoya qilish muammolari qonunchilik darajasida hal etilishi kerak. Ayollarni ish bilan ta'minlash muammolari demografik muammolarni hal qilish, yosh avlodni tarbiyalash, mehnat faoliyati sohasidagi gender tengligini ta'minlash bilan bog'liq holda ayniqsa dolzarbdir.

Tadqiqot mavzusining dolzarbligi ayollar o'rtasida ishsizlik darajasining yuqoriligi, ishsizlar sonining ortib borishi, ish beruvchilar tomonidan jinsi va yoshiga qarab kamsitilishi bilan bog'liq. Muammoning ilmiy ishlanma darajasi.

Ayollarni bandlik sohasida ijtimoiy himoya qilish masalalari fanda faol o'rganilmoqda. Ayollar ishsizligining sabablari va ijtimoiy oqibatlarini tahlil qilish va sotsiologik tadqiq qilishga katta e'tibor qaratilib, bu muammoni nazariy tushunish ishlari olib borilmoqda.

Xotin-qizlarni ish bilan ta'minlash va ularning bandlik sohasida ijtimoiy himoyaga muhtoj ijtimoiy guruhga tasniflanishining sabablaridan biri ularning farzand ko'rish qobiliyati va bolalarga g'amxo'rlik qilish zarurati bilan bog'liq. Oilaning yaratilishi, bolalarning tug'ilishi ayolning ish faoliyatiga ta'sir qiladi. Mamlakatimizda ayollar mehnat faoliyati bilan faol shug'ullanishga moyil. Hozirgi vaqtda bunga narxlarning oshishi yordam bermoqda, oziq-ovqat, uy-joy narxini oshirish, ta'lim va tibbiy xizmatda pullik xizmatlarni joriy etish.

Reproduktiv yoshdagi ayollar kamroq ish bilan ta'minlangan, bu yosh toifasidagi ayollarning ish bilan ta'minlanmasligiga bolalarning tug'ilishi va tarbiyasi sabab bo'ladi. Keksa ayollarning ishsizligining sababi erta pensiyaga chiqish, kasbiy kasalliklar, pensiyaga chiqish yoshiga qadar ularning mehnat bozoridagi raqobatbardoshligiga ta'sir ko'rsatmoqda. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, ishlayotgan ayollarning bilim darajasi erkaklarnikiga nisbatan yuqori.

Bundan tashqari, ayollar bandligi sohasi tobora ko'proq ikkinchi darajali, yordamchi mehnat turlariga aylanib bormoqda. Ta'kidlash joizki, xotin-qizlar o'rtasidagi ishsizlik darajasining yuqori bo'lishiga ularning mehnat faoliyatiga yuqori darajada jalb etilgani ta'sir ko'rsatmoqda.

O'z-o'zini ish bilan ta'minlashga ko'maklashish munitsipal bandlik dasturlarining yo'nalishlaridan biridir. Ushbu dasturlarga muvofiq, bandlik xizmati organlari o'z biznesini tashkil etish istagida bo'lgan fuqarolarni keyinchalik qo'llab-quvvatlagan holda kasbga o'qitish bo'yicha ishlarni tashkil etishlari shart. Lekin o'zini-o'zi bandligini ta'minlash, ish o'rinlari yaratish uchun kichik biznesni qo'llab-quvvatlash infratuzilmasini yaratish zarur. Kichik va o'rta korxonalarni rivojlantirish istiqbollari ularning texnik jihozlanishi, ilg'or texnologiyalarni qo'llash imkoniyatlari bilan belgilanadi. Bundan kelib chiqqan holda, ularning rivojlanishiga ko'maklashish bo'yicha rasmiy siyosat kafolatlangan kredit tizimi, shuningdek, imtiyozli soliqqa tortish orqali yordam ko'rsatishga qaratilgan bo'lishi kerak. Axir, o'z biznesingizni tashkil qilish uchun sizga boshlang'ich kapital, xonani ijaraga olish va asbob-uskunalar sotib olish kerak. Bandlikka ko'maklashish bo'yicha shahar dasturlari o'z biznesini yaratish uchun tekin asosda bir martalik moliyaviy mablag'larni ajratishni nazarda tutadi.

Ayollarning o'z-o'zini bandligini rivojlantirish quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- kasanachilikni, tadbirkorlik faoliyatini tartibga solishga qaratilgan normativ-huquqiy hujjatlarni takomillashtirish;

- soliqlar, binolar ijarasi, xom ashyo va sotish bo'yicha iqtisodiy masalalarni hal qilish;

- o'z-o'zini ish bilan ta'minlash shakllari va yo'nalishlarini tanlash va belgilash, zarur bilimlarni olishga qaratilgan tashkiliy tadbirlarni ishlab chiqish;

- mehnatga qadriyat munosabatini o'zgartirish, o'z imkoniyatlari va qobiliyatlarini baholash.

Aniqlangan muammolarni hal qilish uchun jamoat va davlat tuzilmalarining sa'y-harakatlarini birlashtirish, xotin-qizlarning o'zini-o'zi ish bilan ta'minlash muammolarini ilmiy-amaliy rivojlantirish, me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqishga ko'maklashish zarur.

Ishsiz ayollar orasida oliy kasbiy ma'lumotga ega bo'lgan ayollar katta qismini tashkil etadi. Mana shu toifadagi ishsiz ayollar, ularning ma'lumot darajasi, ish tajribasi, kasbiy qayta tayyorlash va malakasini oshirish qobiliyatini hisobga olgan holda tadbirkorlik faoliyatiga jalb etilishi lozim. Masalan, G'arbiy Yevropa va Yaponiyada ish bilan band ayollarning yarmiga yaqini biznesda ishlaydi.

Kichik biznes ayollar tadbirkorligining namoyon bo'lishi uchun majoziy sinov maydonchasidir. Ayni paytda xotin-qizlarning salmoqli qismi ta'lim, sog'liqni saqlash, maishiy xizmat ko'rsatish, ishlab chiqarish, matbaa, turizm kabi sohalarga e'tibor qaratmoqda.

Bugungi kunda ishsiz xotin-qizlarni tadbirkorlik sohasida talab katta bo'lgan auditor, rieltor, marketing bo'yicha mutaxassis va hokazo kasblarga o'qitish va qayta tayyorlash vazifasi qo'yildi.

Tadbirkor ayollar, qoida tariqasida, mehnat faoliyatini ijtimoiy ish va xayriya bilan uyg'unlashtirishi muhim. Ular mehnat sharoitlarini yaxshilash, xodimlarga munosib ish haqi to'lash borasida g'amxo'rlik ko'rsatmoqda.

Ayollarni kichik biznesga jalb qilish shahar darajasida bandlik muammolarini hal qilishga yordam beradi. Mehnat bozori holatining o'ziga xos xususiyatlari, hududlarda bandlik bevosita tadbirkorlik faoliyati va o'z-o'zini ish bilan ta'minlash bilan bog'liq. Ushbu tajriba yordamning maqsadga muvofiqligini tasdiqlaydi, bu bir martalik subsidiyalar berishdan emas, balki odamlarga o'zini va oilasini boqish imkonini beradigan shart-sharoitlarni yaratishdan iborat. Munitsipal organlar, jamoat va davlat tuzilmalarining sa'y-harakatlarini birlashtirish kerak.

Hududlarda xotin-qizlarning kadrlar salohiyatini saqlash, kadrlar tayyorlash va qayta tayyorlash, ijodiy qobiliyatlaridan oqilona foydalanish, yangi iqtisodiy tizimga integratsiyalashuvini ta'minlash mexanizmini yaratish.

Hududiy darajada amalga oshirilayotgan ushbu chora-tadbirlar xotin-qizlarning mehnat bozorida bandligini ta'minlash, ularning raqobatbardoshligini, kasbiy va ijtimoiy jihatdan harakatchanligini oshirish, bandlik sohasida ijtimoiy himoyasini ta'minlashga xizmat qiladi.

Yaratilgan ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlar tufayli bugungi kunda O'zbekistonda ijtimoiy himoya asosan aholining eng ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamini va ayni paytda aholining salmoqli qismini ish bilan ta'minlash muammosini hal etishga qaratilgan.

Shunday qilib, hozirgi vaqtda ishsizlarga qo'shimcha moddiy yordam ko'rsatish amaliyotini kengaytirish va umuman aholini ijtimoiy himoya qilishning amaldagi tizimini takomillashtirish zarur. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, bandlik sohasida xotin-qizlarni ijtimoiy himoya qilishning puxta o'ylangan tarmog'ining mavjudligi mamlakat mehnat resurslarini kengaytiradi va mustahkamlaydi, iqtisodiy o'sish bo'yicha milliy salohiyatni oshiradi, ijtimoiy vazifalarni muvaffaqiyatli amalga oshirishga xizmat qiladi. -iqtisodiy islohotlar, shuningdek, jamiyatdagi siyosiy va ijtimoiy vaziyatni barqarorlashtirishga yordam beradi. Xotin-qizlarning bandlik sohasida ijtimoiy himoalanish huquqini amalga oshirish har bir insonning huquqlaridan biri bo'lib, viloyat va shahar miqyosida farovonlik va farovonlik mezonidir. Xotin-qizlarni ish bilan ta'minlash sohasida ijtimoiy himoyani rivojlantirish hukumat, viloyat va shahar hokimiyatlari tomonidan me'yoriy harakatlarni talab qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 7-martdagi PQ-4235-son qarori.
2. Mahmudovna N. M. Systemic Approach to Education //EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION. – 2022. – T. 2. – №. 2. – С. 184-191.
3. Nigmatova M.M. Maktabgacha yoshdagi bolalarga zamonaviy dunyoning tarbiyasiga ta'siri Scientific Impulse.
4. Холостова Е.И. Теория социальной работы : Учеб.Под. Ред. Е.И Холостовой. -М.: Юрист, -2012. -334 с.

19. Саъдуллаева Д.А. Тажиева З. ANGI LANAYOTGAN O‘ZBEKISTONDA AYOLLARGA NISBATAN DAVLAT SIYOSATI DOIRASIDAGI TUB ISLOHOTLAR.....88
20. Wei Xin, IMPROVE THE PROTECTION OF WOMEN’S RIGHTS, FREEDOMS AND LEGAL INTERESTS IN ACCORDANCE WITH THE INTERNATIONAL STANDARDS OF FINANCIAL REPORTING.....90
21. Абдуллаева Р.М. АYOЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ FAOLLIгини OSHIRISH- HAYOT SIFATINI OSHIRISH MEZONI SIFATIDA.....92
22. Садикова Ф. М. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ИЛМ-ФАН ТАРАҚҚИЁТИДАГИ ЎРНИ.....97
23. Бурибекова.Ш.Ш. ЖУРНАЛИСТ СУРИШТИРУВИДА ИЖТИМОЙ-ХУҚУҚИЙ КАФОЛАТ МАСАЛАЛАРИ.....100

II-ШЎБА. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ХУҚУҚЛАРИ, ЭРКИНЛИКЛАРИ ҲАМДА ҚОНУНИЙ МАНФААТЛАРИНИНГ ҲИМОЯ ҚИЛИНИШИ

1. Болтаева Б.Х., Ибодова М.Б. ЖАМИЯТДА ВА ОИЛАДА АЁЛЛАР ЎРНИ, БУТУН ДУНЁДА ВА МАМЛАКАТИМИЗДА АЁЛЛАРГА ҚАРАТИЛГАН ЭЪТИБОР. ГЕНДЕР ТЕНГЛИК.....104
2. Абдукодиров П.А., Микаелян К. ПРАВА ЖЕНЩИН - КАК НЕОТЪЕМЛЕМАЯ ЧАСТЬ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА.....105
3. Нигматова М.М. АYOЛЛАР BАНДЛИГИНИНГ HUDUDIY ЛНАТДАН O‘ZIGA ХOС ХУСУСИЯТЛАРИ.....108
4. Азимов М. МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ ИСЛОХ ЭТИШ МАЪРИФАТЛИ ЖАМИЯТ КАФОЛАТИ СИФАТИДА.....111
5. Ашурова О.А. THEORETICAL AND METHODOLOGICAL GROUNDS FORMATION OF ECOLOGICAL COMPETENCE OF KINDERGARTEN FUTURE SPECIALISTS....114
6. Аскарлова Г. Маликова Э. ЗАЩИТА ПРАВ, СВОБОД И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ ЖЕНЩИН.....117
7. Ботирова Х. Э., Тошпулатова С.О. УНИВЕРСИТЕТИМИЗДА ОЛИБ БОРИЛАЁТГАН ИСЛОХОТЛАР ВА ТАЛАБА ҚИЗЛАРИМИЗГА ЯРАТИЛАЁТГАН ШАРОИТЛАР..119
8. Султонова Л.Б., Абдуллаева У.А. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ТИЗИМЛИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВATЛАШГА ДОИР ИШЛАРНИ ЯНАДА ЖАДАЛЛАШТИРИШ.....122
9. Салимсакова Н.С., Хошимова Г.Ф., Ҳайдарова О.М. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИГА ЭРИШИШ ЙўЛИДАГИ САЪБИ ҲАРАКАТЛАРИ: ТАРИХ ВА ҲОЗИРГИ ЗАМОН.....125
10. Хошимова Г.Ф., Хусанбаева Ю.Б., Хошимова Р. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҲАЁТГА ЖАЛБ ЭТИШДАГИ МУАММО ВА ЕЧИМЛАР.....127
11. Хужакулова И.У., ЎЗБЕКИСТОНДА ЧОРВАЧИЛИК ТАРМОГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ЎРНИ.....130
12. Мирхасилова З.К. ОХРАНА ТРУДА ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ.....132
13. Рахимжоновна Ш.К., ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ МЕДИАСАВОДХОНЛИГИДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИНГ О‘РНИ.....134
14. Нурматова И.А., Саиджанова С.Х. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ HUQUQLARI VA ERKINLIKLARINI NAMDA QONUNIY MANFAATLARINING HIMOYA QILINISHI.....136
15. Сайфуллаева Р. WOMAN RIGHTS AND SPIRITUAL ISSUES (On the example of the works of enlightened modern scientists).....138
16. Салимсакова Н.С., Хошимова Г.Ф., Хусанбаева Ю.Б. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ИЖТИМОЙ ҲАЁТГА ЖАЛБ ЭТИШДАГИ МУАММО ВА ЕЧИМЛАР.....141
17. Тағоева Дилнавоз Нарзикуловна. ЖАДИДЛАР МАЪНАВИЙ МЕРОСИДА ХОТИН-ҚИЗЛАР ТАРБИЯСИ.....143

18. Турдиева М.Ж. О'ЗБЕКISTONDA АYOЛLARGA YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR VA JAMIYAT RIVOJIDA ULARNING O'RNI.....147
19. Хафизова З.Х. ХОТИН-ҚИЗЛАР КЕНГАШЛАРИ ОЛДИДА ТУРГАН МУХИМ МУАММОЛАР ВА УЛАРНИНГ ЕЧИМИ.....149
20. Хасанова Г. Б Коробкова А.С. Бегманов А. Б. ЗАЩИТА ПРАВ, СВОБОД И ЗАКОННЫХ ИНТЕРЕСОВ ЖЕНЩИН.....153
21. Курбанова Н.Т. Хасанова Д. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ HUQUQLARI TO'G'RISIDA UMUMIY TUSHUNCHALAR.....155

III-ШЎБА. ХОТИН-ҚИЗЛАРГА НИСБАТАН ТАЗЙИҚ ВА ЗЎРАВОНЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ, УЛАРНИ АНИҚЛАШ, УЛАРГА ЧЕК ҚЎЙИШ УЧУН САМАРАЛИ ТАШКИЛИЙ-ХУҚУҚИЙ МЕХАНИЗМЛАР

1. Юлдашева Н., ЖАМИЯТ ВА АЁЛ.....156
2. Аскарлова Г. Ашурова А ПРЕДОТВРАЩЕНИЯ ПРЕСЛЕДОВАНИЙ И НАСИЛИЯ ПО ОТНОШЕНИЮ К ЖЕНЩИНАМ.....160
3. Разикова Г.Ш. ҲОЗИРГИ КУНДА ХОТИН-ҚИЗЛАРГА ЎТКАЗИЛАЁТГАН ТАЗЙИҚ ВА ЗЎРАВОНЛИКНИ СТАТИСТИКАСИ.....162
4. Мамаджонова Ш. ХОТИН-ҚИЗЛАРГА NISBATAN TAZYIQ VA ZO'RAVONLIKNING OLDINI OLISH, ULARNI ANIQLASH, ULARGA CHEK QO'YISH UCHUN SAMARALI TASHKILIY-HUQUQIY MEKANIZMLAR.....165
5. Сайдова К. У, ПРОБЛЕМА ДОМАШНЕГО НАСИЛИЯ ПО ОТНОШЕНИЮ К ЖЕНЩИНАМ В НОВОМ УЗБЕКISTАНЕ.....167
6. Ўлжаева Ш.М. Алгожаева Н.С.Қодирова .Р. ЁШ ҚИЗЛАРНИ ИЛМИЙ ҲАЁТГА ТАЙЁРЛАШДА МАЪНАВИЯТ ВА МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРГА ЭЪТИБОР ҚАРАТИШ МАСАЛАЛАРИ.....169

IV-ШЎБА. АЁЛЛАР ИЖТИМОЙ ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ, УЛАРНИНГ ОИЛА ВА ЖАМИЯТДАГИ МАВҚЕИНИ ЮКСАЛТИРИШДА ДАВЛАТ ОРГАНЛАРИ, ФУҚАРОЛАРНИНГ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ, НОДАВЛАТ НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРИ ВА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИНГ БОШҚА ИНСТИТУТЛАРИ ИЖТИМОЙ ҲАМКОРЛИГИ

1. Аббосова М.С. ОНА - МИЛЛАТ ТАРБИЯЧИСИ.....173
2. Алламов А.А. DUNYONI USTUNI ASLIDA AYOL.....176
3. Ниязова С.Д. ОИЛАВИЙ МУНОСАБАТЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ИҚТИСОДИЙ НОЛАТНИНГ ШАКЛЛАНИШИ.....177
4. Бабажанова М. Р СОЦИАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО ГОСУДАРСТВЕННЫХ ОРГАНОВ В ПОВЫШЕНИИ СОЦИАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ЖЕНЩИН, ПОДНЯТИИ ИХ СТАТУСА В СЕМЬЕ И ОБЩЕСТВЕ.....179
5. Эргашева Г.Б Нуруллаева Ш.Ш МАКТАБГАСНА YOSHDAGI BOLALARNING ELEMENTAR МАТЕМАТИКА FAOLIYATIDA VOSKOVICH TECHNOLOGIYASINI QO'LLASH.....182
6. Файзуллаева З.А ТАЛАБАЛАРНИ ХОРИЖИЙ ТИЛДА ГАПИРИШГА О'RGATISHNING UMUMIY MASALALARI.....185
7. Норова .Г ОИЛА – ТАРБИЯВИЙ-ТА'ЛИМ, МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР О'СНОГ'И.....187
8. Мадрахимов А. У. АЁЛЛАРНИНГ ИЖТИМОЙ ТАРМОҚДАН ФОЙДАЛАНИШ МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ЖИҲАТЛАРИ.....189
9. Махмудова С.К. Собирова С.С, YANGILANAYOTGAN O'ZBЕКISTONDA ХОТИН-ҚИЗЛАРГА МУНОСАБАТ MASALASIDA O'ZBЕКONA QADRIYATLAR ASOSIDA QIZLARNI ТАРБИЯЛАШ.....194

10.	Муҳидова Г.Ю. BOLALARDA TAFAKKURNING RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	196
11.	Ахматова Д. Д, Бектемирова З.О. <i>Илмий раҳбар</i> : доцент Нишантаев М.К ГЕЛМИНТЛАРГА ҚАРШИ КУРАШДА СУПРАМОЛЕКУЛЯР БИРИКМАЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ.....	200
12.	Пардаева З., Жумабоева Р. Ражабова И.Х Умарова С.М. ATROF – OLAM BILAN TANISHTIRISH MASHG'ULOTLARIDA MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA OILAGA NISBATAN MUNOSABATNI SHAKLLANTIRISH.....	203
13.	Раҳимова С МАКТАБГACHA TA'LIM TASHKILOTIDA RIVOJLANISH MARKAZLARINI SAMARALI TASHKIL ETISH BO'YICHA METODIK TAVSIYALAR.....	205
14.	Раҳмонова Г.Ш О'ЗBEKISTONDA XOTIN-QIZLARNI HAR TOMONLAMA QO'LLAB-QUVVATLASH VA ULARNING JAMIYATDAGI FAOL ISHTIROKI.....	208
15.	Раҳмонова Г. Ш. Идиева М. AYOLNING OILADA VA JAMIYATDAGI O'RNI.....	210
16.	Шарипова М.Б . Рамазонова Ф.У AYOLLARNING OILA VA JAMIYATDAGI MAVQEYINI YUKSALTIRISH HAMDA MA'NAVIY-RUHIY DUNIYOSINI BOYITISHDA QAHRAMONLIK EPOSINING O'RNI.....	212
17.	Шомуродова С. Болтаева Н. МАКТАБГACHA TA'LIM TASHKILOTIDA RIVOJLANISH MARKAZLARIDA TA'LIM TARBIYA FAOLIYATINI TASHKIL ETISH.....	215
18.	19 Хақимова М. Файзиёвн У. Мусаханова Г.М. ГЛОБАЛЛАШУВ ШАРОИТИДА ОИЛАДАГИ МАЪНАВИЙ ТАРБИЯНИ МУСТАХҚАМЛАШ ВА УНДА АЁЛЛАРНИНГ ЎРНИ.....	218
19.	Мусаханова Г. М, Қобилжонова М. О. ЯНГИЛАНАЁТГАН ЎЗBEKISTONDA ГЛОБАЛЛАШУВ ЖАРАЁНИДА ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ ХАЁТДАГИ РОЛИ.....	220
20.	Яхшиева М.Т. ИҚТИСОДИЁТНИНГ ТУРЛИ ТАРМОҚЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА АЁЛЛАРНИНГ РОЛИ.....	223

V-ШЎЪБА. ЎЗBEKISTON ҚОНУНЧИЛИГИДА ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚЛАРИ КАФОЛАТЛАРИ

1.	Анорбоева С.А. JAMIYATIMIZDAGI GENDER TENGLIK: AYOLLAR HUQUQ VA ERKINLIK LARI.....	227
2.	Раҳмонбердиева Н. Б, ЎЗBEKISTON ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИ ТАРИХИДА ТАМАРАХОНИМ ВА УНИНГ УЙ-МУЗЕЙИ АҲАМИЯТИ.....	230
3.	Ибрагимова Г. KX DIRECTIONS FOR FORMING THE CULTURE OF COMMUNICATION IN IMPROVING THE QUALITIES OF PROFESSIONAL COMPETENCE.....	234
4.	Қўйлиев Т, Раҳмонбердиева Н, ЯНГИ ЖАМИЯТДА БАХТ ТОПГАН АЁЛ.....	238
5.	Элмуратова Ш. РОЛЬ ТАМАРАХАНИМ И ЕЕ ДОМА-МУЗЕЯ В ИСТОРИИ ГЕНДЕРНОГО РАВЕНСТВА В УЗBEKISTANE.....	241
6.	Элмуратова Шохиста Аблакуловна, ROLE OF TAMARAKHANIM AND ITS HOUSE-MUSEUM IN THE HISTORY OF GENDER EQUALITY IN UZBEKISTAN.....	245
7.	Акбарова С. Ш, Азизова М ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИ - ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚЛАРИ КАФОЛАТИДИР.....	248
8.	Файзуллаева Н. ЎЗBEKISTON ҚОНУНЧИЛИГИДА АЁЛЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИНИ ВА ГЕНДЕР ТЕНГЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ.....	252
9.	Абдурахмонов Х.И. Дадакулов Э. Т. ГЕНДЕР ТЕНГЛИКНИНГ ИЖТИМОИЙ АҲАМИЯТИ.....	254
10.	Очилов Н.Ў. Очилова М.Ў. Тўлкинова А.М. GENDER TENGLIGI: AYOLLARNING HUQUQ VA IMKONIYATLARINI KENGAYTIRISH.....	258

11. Кўқонбоева Д.Ф. GENDER TENGLIKNI TA'MINLASHDA XOTIN-QIZLAR HUQUQLARINING KAFOLATLARI.....261
12. Курбанова К.М., Ахмедова Д. Б. ГЕНДЕРНАЯ ПОЛИТИКА В СОВРЕМЕННОМ УЗБЕКИСТАНЕ.....265
13. Ибрагимова Г. Х.КАСБИЙ КОМПЕТЕНТЛИК СИФАТЛАРИНИ ОШИРИШДА МУЛОҚОТ МАДАНИЯТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЙўНАЛИШЛАРИ.....268
14. Рахимова.М.Б ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ГЕНДЕР ТЕНГЛИККА ЭРИШИШ СТРАТЕГИЯСИНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....276
15. Джумаев Р. З, Саидова К.У. ПРИОРИТЕТ ГЕНДЕРНОГО РАВЕНСТВА КАК УСЛОВИЕ ПРОГРЕССА ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ.....281
16. Бектемирова З.О. Zuxra, Ахтамова Д.Д. PROTECTION OF WOMEN'S RIGHTS, FREEDOMS AND LEGAL INTERESTS.....284
17. Тўхтаева Р.К ВО'LAJAK MUTAXASSISLARNING OG'ZAKI VA YOZMA NUTQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH.....288
18. Zilola Pardayeva, Пардаева З. Жумабоева Р. Улжаева Ш. ISSUES OF INCREASING THE SOCIAL ACTIVITY OF WOMEN AND GIRLS, RAISING THEIR STATUS IN THE FAMILY AND SOCIETY.....290
19. Бахтиержонова Д. Илмий рахбар: Улжаева Ш. О'ZBEKISTONDA TALABA YOSHLARNING ILMIIY-MALAKA VA TAJRIBALARINI SHAKLLANTIRISH MASALALARI.....293
20. Худойбердиев Х.Х. Илмий рахбар: Улжаева Ш. YOSHLAR ONGIDA MILLIY VA UMUMINSONIY QADRIYATLAR MUSHTARAKLIGINI TA'MINLASH MASALALARI.....295
21. Адашева М.М. MOVAROUNNAHR IN VIII-IX CENTURIES: SOCIO-PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF THE INFLUENCE OF ISLAMIC IDEAS ON THE LIFE OF TURKISH-SPEAKING PEOPLE.....302
22. Мамадаминова, Б.А. ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ МАСАЛАЛАРИ.....306
23. Мукумова Д.И. Ярова С.Б. ДЕЛОВАЯ АКТИВНОСТЬ У ГЕНДЕРНЫХ ГРУПП.....310

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМА АЁЛЛАРНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ ВА МАЪНАВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

халқаро илмий-амалий конференцияси
(Тошкент, 2-3 март 2023 йил)
МАТЕРИАЛЛАР ТЎПЛАМИ

МАСЪУЛ МУҲАРРИР:

Исмоилова З.К. - педагогика фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)
Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)
Джўраева Н.Д. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

КОНФЕРЕНЦИЯ МУСАҲҲИҲИ ВА КООРДИНАТОРИ:

Базарова М.М. - (Тошкент, Ўзбекистон)

ДИЗАЙНЕР:

@TADQIQOTDESIGN

ИЛМИЙ МУҲАРРИР:

Ўлжаева Ш.М. - тарих фанлари доктори, профессор (Тошкент, Ўзбекистон)
Бабаджанова Н.А. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ ВА АЪЗОЛАРИ:

Мамадаминова Б. - тарих фанлари номзоди, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)
Толибоева Н.О. - PhD, доцент (Тошкент, Ўзбекистон)
Мирзахмедов Х.А. - PhD, в.б. доцент (Наманган, Ўзбекистон)